वामदेवो गौतमः। अग्निः। त्रिष्टुप्

भुद्रं ते अग्ने सहसिन्ननीकमुपाक आ रोचते सूर्यस्य।

रुशहरो देहरो नक्तया चिद्रूकितं हरा आ रूपे अन्नम्॥ ४.०११.०१

सहिसन्- बलवन्। अग्ने। ते- तव। भद्रम्- कल्याणम्। अनीकम्- तेजः। सूर्यस्य- सिवतुः। उपाके- निकटे। आ रोचते- भासते। नक्तया- रात्राविप। रुशद्दृशे- ज्वलद्दृष्टियुक्ताय। दृशे- दृश्यते। दृशे- दर्शनाय। अरूक्षितम्- स्निग्धः। अन्नम्- सोमः। रूपे- भवदूपे। आ- आभिमुख्येन समर्पितः॥१॥

वि षाद्यम्ने गृणते मेनीषां खं वेपेसा तुविजात स्तर्वानः।

विश्वेभिर्यद्वावनः शुक्र देवैस्तन्नो रास्व सुमहो भूरि मन्म॥ ४.०११.०२

तुविजात- बहुधा जात। अग्ने। मनीषाम्- भवन्मितम्। गृणते- स्तुवते। स्तवानः- स्तुतः सन्। वेपसा- शुभकर्मणा। खम्- आनन्दम्। वि साहि- विमुञ्च। शुक्र- शुभ्र। विश्वेभिः- सर्वैः। देवैः। ववनः- समभाजयः। सुमहः- सुष्ठु महत्। भूरि- प्रभूतम्। तत्। मन्म- ध्यानम्। रास्व- प्रयच्छ॥२॥

त्वदंग्ने काव्या त्वन्मेनीषास्त्वदुक्था जायन्ते राध्यानि।

त्वदेति द्रविणं वीरपेशा इत्थाधिये द्राशुषे मत्यीय॥ ४.०११.०३

इत्थाधिये- इद्मित्थिमिति निर्णीतबुद्धियुक्ताय । दाशुषे- दात्रे । मर्त्याय- मनुष्याय । अग्ने । त्वत्-त्वत्तः । काव्या- दर्शनानि जायन्ते । त्वत्- त्वत्तः । मनीषा जायन्ते । त्वत्- त्वत्तः । उक्था-मन्त्राः । जायन्ते । राध्यानि- सिद्धयो जायन्ते । वीरपेशाः- वीर्यरूपम् । द्रविणम् । त्वत्- त्वत्तः । एति- आगच्छति ॥३॥

त्वद्वाजी वोजम्भरो विह्या अभिष्टिकृज्जीयते स्तत्यश्चेष्मः। त्वद्रयिर्देवजूतो मयोभुस्त्वदाशुजूजुवाँ अग्ने अवी॥ ४.०११.०४

त्वत्- त्वत्तः। वाजी- बली। वाजंभरः- हव्यभरणशीलः। विहायाः- महान्। अभिष्टिकृत्-एषणापूरकः। सत्यशुष्मः- अवितथबलः पुत्रः। जायते। त्वत्- त्वत्तः। देवजूतः- देवप्रेरितः। मयोभुः- आनन्दकरः। रियः। अग्ने। त्वत्- त्वत्तः। आशुः- क्षिप्रः। जुजुवान्- वेगगामी। अर्वा-अश्वः प्राणो भवति॥४॥

त्वामेग्ने प्रथमं देवयन्तौ देवं मर्ती अमृत मुन्द्रजिह्नम्।

द्वेषोयुतमा विवासन्ति धीभिर्दमूनसं गृहपितिममूरम्॥ ४.०११.०५

अमृत। अग्ने। प्रथमम्- अग्रचम्। देवम्- द्योतनशीलम्। मन्द्रजिह्नम्- आनन्दकरवाचम्। द्वेषोयुतम्- द्वेषभावनापृथक्करम्। दमृनसम्- दान्तं दानमानसम्। गृहपितम्- कुटुम्बपालकम्। अमृरम्- विदुषम्। त्वाम्। देवयन्तः- दैवीसम्पत्कामाः। मर्ताः- मर्त्याः। धीभिः- चित्तधारणाभिः। विवासन्ति- परिचरन्ति॥५॥

आरे अस्मदमीतमारे अहै आरे विश्वा दुर्मतिं यन्निपासि।

दोषा शिवः संहसः सूनो अग्ने यं देव आ चित्सचेसे स्वस्ति॥ ४.०११.०६

सहसः सूनो- शक्तिज। अग्ने। देवः- द्योतनशीलः सन्। शिवः- भद्रः सन्। दोषा- रात्राविष। यम्। स्वस्ति- मङ्गळाय। सचसे- सेवसे। यत्- यस्मात्। निपासि- पालयिस तस्मात्। अस्मत्- अस्मत्तः। अमितम्- मौढ्यम्। आरे- दूरं कुरु। अंहः- अधम्। आरे- दूरं कुरु। विश्वाम्- सर्वाम्। दुर्मितम्। आरे- दूरे कुरु॥६॥